

for at jage det igennem på den her måde, og det er bortfaldet. Derfor er der grund til at argumentere for, at man venter med at få det her forslag vedtaget, til man kender resten af det.

Selve forslaget rummer jo det hovedproblem, at man erstatter en social og solidarisk ordning med noget individualiseret, hvor konsekvenserne er, at de rige vil vælge ordningen fra, fordi de har anden forsørgelse og derfor ikke får noget ud af efterlønsordningen, og de fattige vil vælge den fra, fordi de har svært ved at få råd til kontingentet.

Man hævder, at formålet med det her var at sikre, at folk blev længere på arbejde. Jamen man glemmer helt at fortælle, at det incitament lå rent faktisk også i den gamle ordning. Hvis man ventede med at gå på efterløn, til man var 62½ år, ja, så havde man den fulde ydelse på 100 pct. indtil folkepensionsåret, når man blev 67. Der var et incitament til at vente med at gå på efterløn, til man var 62½ år.

Når folk rent faktisk ikke ventede var det, fordi arbejdsmarkedet har en nedslidende karakter i dag, der gør, at folk føler sig tvunget til at gå på efterløn før. Dér skulle man sætte ind. Man skulle sætte ind dér, hvor arbejdsmarkedet slider folk op og smider dem ud af arbejdsmarkedet, i stedet for at gå ind på den her måde med at individualisere efterlønnen.

Man løser heller ikke de problemer med den manglende fleksibilitet, der mange gange har været på dagsordenen omkring efterlønnen: klarere muligheder for at gå ind og ud af ordningen; klarere muligheder for at arbejde ved siden af. Tværtimod, den mulighed, der var for at arbejde ved siden af, gør man nu til en vældig gevinst for de vellønnede, men til en ingenting for de mindre vellønnede.

Resultatet er en hundrede procents beskatning af en arbejdsindsats, som hævdes at være det, man arbejder for at få folk til. Hvis man skulle gøre noget, skulle man selvfølgelig have nogle muligheder for at arbejde ved siden af og med en modregning efter et eller andet antal timer. Det var en af de måder, man kunne gøre det på.

Men summa summarum løser det her forslag ikke et af de problemer, som regeringen siger, at det løser. Tværtimod har det en overordentlig skadelig virkning på det solidariske, på det sociale system i ordningen.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Det, der har fået mig til at bede om ordet, er ikke fru Jette Gottliebs generelle bemærkninger omkring efterlønsordningen, som jo både fru Jette Gottlieb og hr. Aage Frandsen meget gerne vil diskutere. Det får vi rig lejlighed til, når vi på et eller andet tidspunkt efter jul får lovforslaget om den generelle efterlønsordning til behandling her i salen.

Jeg vil holde mig lidt til den dér kontingentvinkel, som fru Jette Gottlieb jo også var inde på. Fru Jette Gottlieb bruger jo meget ofte ordene sociale og solidariske. Jeg vil gerne stille fru Jette Gottlieb følgende spørgsmål: Vi har en person, som i dag måske er et par og halvtreds år, og som har betalt efter det gældende system i 20-25 år, og som ryger på invalidepension i 2 år. Hvad sker der i sådan en situation? Ja, vedkommende mister enhver mulighed for at gå på efterløn og har dermed tabt kontingentet til efterlønnen og den ordning, som vedkommende har betalt til i mange år. Er det socialt, er det solidarisk, fru Jette Gottlieb?

Er det ikke mere socialt, og er det ikke mere solidarisk, at vi nu laver et system, hvor man siger: Jamen vel har man betalt i 22 år, og ryger man på førtidspension, så får man sine penge tilbage. Er det ikke mere socialt og solidarisk?

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jo, men det er jo lige præcis det yderligere problem, der er ved den måde, som den her lov kommer igennem på. På et tidspunkt, der hed det, at man ville have mulighed for at få sin efterløn, også hvis man af forskellige grunde ikke stod til rådighed for arbejdsmarkedet, hvis man én gang havde fået sit bevis. Den anden del af det var, at så blev det ændret, og nu kunne det kun dreje sig om sygdom.

Spørgsmålet om, hvornår man kan få sit kontingent tilbage, som er det, hr. Dyrland rejser, er fuldstændig uklart. Der står f.eks. ikke, om man kan få sit kontingent tilbage, hvis man på grund af manglende arbejde ryger på bistandshjælp. Hvis man ryger ud af dagpengesystemet, får man så sit kontingent tilbage? Er det sådan, ordningen er skruet sammen? Det har vi ikke kunnet få svar på. Og det er jo klart, for man ved ikke, hvad det er for en ordning, man indbetaler kontingentet til, og det er ikke klarlagt, i hvilke tilfælde man kan få kontingentet tilbage.